

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

<p>SZERKESZTŐSEG: Grómon- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet. hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: Dr. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Oblát Károly könyvnyomdája Zomborban, hova az előzetesek és minden a lap anyagi részét illető közlemények intézendők és ezek díjai fizetendők. — Hirdetések előre fizetendők.</p>
<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 ft — Félévre 4 ft — Negyedévre 2 ft. Néptanulóknak egész évre 6 ft — Félévre 3 ft — Negyedévre 1.50. — Egyes szám ára 10 kr.</p>	<p>Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.</p>	

A restauráció küszöbén.

Bács-Bodrogh vármegye nem emlékeztetik ily vastag közönségre, a minővel ma a választási rendszer utolsó vonaglásában, az állami közigazgatás hajnalán nézünk a megyei restauráció elé. Alig néhány nap választ el e nevezetes naptól, és mit tapasztalunk?

Méla esend, bizonyos egykedvűség, mondhatni elenyedés uralkodik az egész vonalon.

A megyei választók. — Virilitást és választott bizottsági tagok nem érdeklődnek az iránt, a kit meg fognak választani, nem beszélnek meg népes konferenciákon, mint annak idején, hogy ki mellett és ki ellen foglalnak állást, a protekció és nepotizmus erejét megdöntendők. Nem vitatják meg, hogy a lefolyt hat éven át a megyei tisztviselői kar mennyiben felelt meg a várakozásnak, s hol kell orvosolni a bajt, a visszaélést? Nem törődnek semmivel, vagy jobban mondva, nem mernek, nem tudnak és nem bírnak törődni. Tehetetlenségük, erőtlen voltak érzetében szemléltető szögödnék a történendőknek, avagy megadják magukat a főispáni egyszemélyesnek.

Nem ők diktálnak, hanem megfordítva, a főispán adja ki a jelszót, — ők vakon követik.

Nem jönnek tekintélyük, hivatásuk és az alkotmányos törvények erejével restaurálni, hanem nyájas képvel, alázatos szelidséggel ők kérdik a megyei főispántól: kit akar megválasztatni?

De mi, kik ezen állapotoknak objectív szemlélői és bírálói vagyunk, nem okozhatjuk azért sem a megyei bizottságot, sem magát a főispánt.

A főispáni hatalom mértékeltelen kiterjesztése idézte elő e vizsáz viszonyokat, azonban e hatalmat egy nagyobb erő alapította meg; ez Tisza Kálmán kormány-rendszere.

E rendszer fojtotta el a szabad mozgást, oltotta ki

az emberekből a közügyek iránti érdeklődést, s tette azt, hogy a servilizmus soba nem is áldott mérveket öltött, s oly alakban jelentkezik, hogy az önérzetes gondolkodás emberben az undor s megvetés oly foka ébred fel, mely nem engedi, hogy ily viszonyok között bárminemű alkotmányos mozgatásban részt akarjon venni.

Mi tehát nem okozzuk a megyei bizottsági tag urakat akkor, midőn a megyei restauráció küszöbén ténlenül s összetett kézzel várják, hogy mi fog történni?

A választási rendszer ezen utolsó komikus vergődése le fog mulni rólunk, — s utána egy új korszak fog bekövetkezni.

Egy új korszak, mely reménységgel tölti be keblünket, melyről hisszük, hogy a jelen kormányzati szellem teremtéssé meg fogja semmisíteni, ki fogja tisztelni Angliás istállóját, s új, tiszta légiót fog teremteni a közügyek számára.

Ádigg is, míg ezen várva várt, de már közeledő aera bekövetkezik, mely a megyei tisztviselők kinevezésével fogja kezdetét venni, mondjunk néhány szót a jelenlegi s a megválasztandó tisztviselői karról.

Lapunk egyik utóbbi számában az mondatott, hogy a belügyminister leirata a főispánokhoz sértő fölvetést tartalmaz a kinevezendő, illetve választandó tisztviselőkre nézve. Mi ezen fölvetést részleteztük, s voltak, a kik szavainkat rosszakaratulag félremagyarázták, belekapaszkodva egy jelentéktelen sajtóhibába.

Megmondjuk tehát azoknak, a kik a félremagyarázott és elferdített szavakból a jelenlegi s jövőben megválasztandó tisztviselői karra sértőt s lealázót akartak kiolvasni, hogy mi készséggel beismerjük, miszerint ezen tisztviselői kar a legnagyobb részben kvalifikációval, részben képzettséggel is bíró, és tiszta jellemű egyénekből áll.

Akad a nagy gépezetben kivetni való elem is, ezt

be fogják ők is ismerni, de mi sohase állítottuk a föntebbi epithetonok ellenkezőjét.

Rámutattunk a miniszteri leiratban rejlő fölvetésre, melyet azonban mi nem osztunk.

Azonban ennek dacára azt is kijelentjük, hogy mi ezen tisztviselői karral távolról sem vagyunk megelégedve.

Kivéve egyes kiválóbb tisztviselői állást, a legnagyobb része oly elemekkel van betöltve, a kik képzettségük, jellemük és kvalifikációjuk dacára sem bírnak semmi önállósággal.

Olyan elemekből áll ezen tisztviselői kar legnagyobb részét, melyek fő-főköttelezetségüknek tartják a főispán kegyeit megőrizni maguk számára és e ezéből mindent elkövetni, a mi az ő érdekében valónak látszik. Nem egytorna mértékkel osztanak ők a polgároknak.

Usván a közzárral, ők is üldözik az ellenzéki embereket, s azoknak az igazsága csak játék a kezeikben.

Tapasztaltuk azt is, hogy nem valami nagy ügybuzgóság vezérelte őket hivatali tevékenységükben. Nem igen járnak el hivatalukba, s ott sem igen dolgoznak.

Főszolgabíráink ugyszólván a korteskedésnek élnek, ha rákerül a sor, s képviselőválasztáskor az egész megye egy harcraakész sereg, mely fegyvereit az ellenzék keblének szegzi.

Nem ilyen tisztviselőkre van nekünk szükségünk. A nélkül tehát, hogy bárki jellemét s kvalifikációját érinteni akarnók, mi a jelenlegi tisztviselői kart nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy majdan kinevezessék . . . Nem kivétel nélkül, mert ilyen mindenütt akad, de nagyjában, általánosságban.

Ennyit tartottunk szükségesnek a restauráció előtt a közvélemény tolmácsolásaképp elmondani — sine ira te studio . . .

Molnár Gyula.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Csöndes xéniák.

Megfontolva tenni mindent
Mindenképpen szép erény.
Ám ha hozzá értelem nincs,
Mit se lendít emberén.

No mivelhogy végre abban
Nem láthatok hasznosat,
Ha valaki megfontoltan
Lő rakásra bakokat.

A sors, a sors! Így keseregnek
Az embereknek ezrei.
Pedig a sors nem sokra menne,
Ha nem segítenék neki.

Bot az erény s kik a világ
Sikos útján járnak,
Gyakran hasznát veszik eme
Bot szolgálatának.

Ám az aki fölülhet a
Saját fogatára,
Annak persze bot nélkül sines
Hátaramaradása.

Ne higgyed el egykönnyen, hogy
Jót tettel az embereknél.
Hanan bizvást elhíheted
Amikor már megköveznek.

Ne állj a szenvedéllyel szóba:
Kergesd, különben ott ragad.

Amint alkudni kezdesz véle:
Már el is alkudtad magad.

Révész Ernő.

Emlékeimből.

A szerkesztők.

(Folytatás.)

A Koszoru virágása és sirja sokkal közelebb áll hozzánk, semhogy emléktáblát fűzzünk oda, kinek már szobra van.

Mind kitűnő szépirodalmi részénél, mind tudományos dolgozatainál fogva, a Koszoru folytatása volt az Athenaeumnak.

Bajza után Arany. Ha meggondoljuk, mily esekély előízeti közönsége van egy szépirodalmi lapnak, mily szegényes honoráriumokkal rendelkeznek a szerkesztők, mily vakandók munkát folytatnak a magyar műveltség ellenségei, akkor bámulunk kell, hogy oly virágzó irodalmunk van.

Hogy e esuda megtörténjék, szükséges volt arra, hogy minden író magát a nemzetiség apostolának higye és a jutalom reménye nélkül vigye azt az óriási terhet, mely herkulusi vállat igényel.

Arany az volt; apostol és utolsó lélegzetig vitte terhet, mint hőse, kit megénekelt.

Egyik kezében vitte a tudomány szövetnekét, másik kezével verte a lantot. Reggel titkár volt, ki akkátat fogat, jelentést készít, hivatalos látogatásokat fogad; délután, a pihenés óráiban; költő.

Egy alkalommal meglátogatván őt az akadémia palotájában, mintha megfodott volna a sok iratesomó közt.

— Tudom, hogy sokan gratulálnak új hivatalodhoz, — mondtam neki, én nem gratulálok, mert félek, hogy megöli benned a költőt.

— No féltés te engem, — felelt vidáman — a munka természetem.

Jóslatom nem teljesedett be. Valóban, nem lehetett megölni a költőt, mert nagyobb volt a hivatalnál. De azért mégis igazam volt, mert a sok, folytonos géniuszával egészen ellenkező munka lassan aláalta a testi szerveket és idő előtt öszült meg, idő előtt költözött el.

Mint szerkesztő, utmutatója volt a fiatal írónak. Valamint

Madách Imrénék, ki az „Ember tragédiáját“ hozzá küldte bir álat végett, hasznos tanácsokat adott, ugy adott mindenkinek, szeliden, atyailag minden fulánk nélkül.

Seki se sejtene mi az, egy mesteri vonás egy egyszerű képen. Néha elég egy törles arra, hogy az egész képnek más színeze, más jelleme legyen.

De nemcsak tanácsot, adott ő tisztes honorariumot is. Csökély budgetje dacára, csak nem Mecénása volt munkatársainak. Nem a sorok számát nézte ő, hanem a mű becését. Egy-egy költeményt tíz—huszonöt fritt díjazott.

Hová tűnt e boldog irodalmi állapot? — Ellehet mondani, hogy ez volt a szépirodalom arany korszaka.

Egy izben találkoztam vele a lánczhidnál, vajjon ki ez az öreg? — mondtam magamban. A mint jobban megnézem, Aranyra ismertek.

— Gyönyörű művet, irtál öreg.
— Melyiket érted?
— Buda halálát.
— Eredj be Báth Mórhoz, — felelt keserűen — tele van példányokkal a raktár.

— Hija, barátom, tudod Virgil ama versét:

„Quid non mortalia pectora cogis
Auri sacra fames!“

— Cogis pectora — javítá ki mosolyogva.
E javításban benne volt a tudós, a klasszikus költő és a tanár.

Irtak a Koszoruiban veteránok, mint Kemény Zsigmond, Kazinczy Gábor, Salamon Ferencz, Imre Sándor, Szász Károly, stb. Verseket irtak: Erdélyi János, Tompa, Léva, Szemere Miklós, Madách Imre, Sziládi Áron, Tóth Endre, Szász Béla, Szász Gerő, Tolnay Lajos, Dalmady Győző, Zilahi Imre és többen.

Beszélt irtak: Jókai, Bajza Lenke, Vértési Arnold, Abonyi Lajos, P. Szathmáry Károly, Podmaniczki Frigyes, Dallos Gyula, Tanács Márton, Kazár Emil, Balázs Sándor, stb.

Személyére nézve Arany János magyar typus volt. Nyílt tekintetében látszott a becsület, járasa, beszéde, talpraesett észrevételei mind magyarosok voltak. Nem gyesztikulált, nem valamely ideges szónok, hanem nyugodt volt, mint a bírő, mikor ítéletet hoz, végig-

Megyei s helyi hírek.

* **Kinevezés.** O felsége a király dr. Igalits Vazul zombori kir. törvényszéki jegyzőt a kulai járásbíróshoz albrónak nevezte ki. Dr. Igalits Zomborban a pertári teendőket látta el, s mint ilyen a zombori ügyvédi kar közseretét vitta ki. A mily örömmel veszik tehát egy részről tudomásul albróna történt kinevezését, mégis ugyan oly mérvben fájjalják a derék pertörök elvételét. — Dr. Igalits nem makacsolta el a késedelmes ügyvédek s a lalelek fölvetelében se tanúsított soha kapzságot. Reméljük, hogy a kulaiak is meg lesznek vele elégedve.

* **Megyei tisztújító közgyűlés.** A f. évi november 25-én megtartott rendkívüli megyei törvényhatósági közgyűlés, a megejtendő általános tisztújítás határnapját f. évi december hó 20-ik napjára tűzvé ki, a megyei törvényhatósági bizottsági tag urakat a jelzett napon reggeli 9 órakor a megyei székház nagytermében kezdetét veendő és a szükséghez képest a következő napokon folytatandó tisztújító közgyűlésre ezenel tisztelettel meghívom. A tisztújítás alkalmával a közgyűlési terembe csakis megyebizottsági tagok és szavazattal bíró tisztviselők fognak bocsáttatni, az ezen minőségüknek igazolására szolgáló és a belépésnél felmutatandó igazoló jegyek mellett. A közgyűlés tárgyai: 1. A kijelölt választmány 3 tagjának megválasztása. 2. A tisztújítás megejtése. 3. Az állandó választmány. 4. A központi választmány. 5. Az igazoló választmány. 6. A bírói bizottság. 7. A gazdasági választmány. 8. A közegészségügyi bizottság tagjainak megválasztása és 9. A közigazgatási bizottságból kilépő tagok helyeinek betöltése. Kelt Zomborban, 1889. évi december 7-én. Schmausz Endre, alispán.

* **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy miután az 1883. évi 44. t. cz. 11. és 12. §§-ai rendelkezésénél fogva a III. oszt. ker. adónak 1887—9. évi időszakra eszközölt kivételre a folyó év végéig lejár s az 1890. évvel újabb három (3) évi kivételi időszak veszi kezdetét, ezen adó nem alá tartozó valamennyi adóköteles kivétel nélkül tartozik az 1883. évi 44. t. cz. 12. §-a a c. pontja értelmében a pénzügyminiszter által 1890. évi január 15. napjával bezárólag kitűzött határidőben bevallani azon tiszta jövedelmet, mely az 1890—1892. évi kivételi időszak első évét megelőző 3 évben, vagyis az 1887. 1888. és 1889. évben illetve a mennyiben az illető adóköteles üzlet vagy foglalkozás még ennyi idő óta fenn nem állana, fennállása óta éretett. Ezen tiszta jövedelem bevallásánál a bevallási ny nyers bevétel rovataiba az üzleti kiadás, a tiszta jövedelem rovataiba pedig a bevétel és kiadás közti bevételi többlet irandó be. Egyéb felvilágosítások a hivatalos órák alatt a városi adóhivatalban nyerhetők. Ennélfogva felhívtnak az adózók, miszerint a hivatkozott törvény 15. §-a értelmében üzletük vagy hasznahajtó foglalkozásuk iránt jövedelem bevallásukat a városi adóhivatalnál ingyen szerkezhető úrlapokon 1890. évi január hó 15-ig a városi adóhivatalnál okvetlenül nyújtsák be. — Zombor, 1889. december hó 5-én. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

* **A tanfelügyelő szemlelntja.** Megyénk kir. tanfelügyelője, nagys. Czífusz Ferencz kir. tanácsos úr, decz. 6-án Zentára érkezett és ott az összes iskolákat meglátogatta.

* **Helyettesítések.** Szabadkán Vojnics Félix árvaszéki úrnok helyére, ki a város főjegyzőjévé lett megválasztva, Lyubibratics Kelemen osztályjegyző és a Dr. Bíró Károly lemondásával megürült árvaszéki jegyzői állásra dr. Vojnics Dező osztályjegyző lett főispánulag kinevezve.

kihallgatá beszéltársát és egy pár szóval felelt, ha érdemes volt rá. Szóval, Arany János tiszteletreméltó alak volt azon osztályból, melyhez Deák Ferencz tartozott.

— Jer holnap hozzám ebédre, ott lesz Tompa is — szölt hozzám egy alkalommal.

— Szivesen, annál inkább, mert őt még nem ismerem. Másnap megjelentem az ebédre.

Ott voltak mindannyian.

Aranyt már ismertem Szalontáról, ki a megtestesült jóság és szelidég volt, mint ő, mint a házigazda csak a vendégekkel foglalkoztak.

Mit mondjak Tompáról?

Rám egy rapheali arczkép hatását tette, volt rajta valami túlvilági, mintha nem tartoznék a földhöz. Nem is tartozott már oda, csak a fájdalom által.

Ezen ősi dal szölt arczáról:

„Eljő az ősz a fagyos lehen,
Moghervád kedv, öröm s remény
S ha semmi több nem maraszt,
Szememre lágy álom borul,
S nyugodtan fájdsámatlanul
Lehülök, mint az ősz haszart.”

Ugy van az nemesek a természetben, de az életben is. Először elszáll a madár, aztán utána hull a fészék.

Tompával másnap Ballagi Móránál találkoztam; az ebéd ott is oly esendev volt, mint Aranyánál. Elősejteltam volt a hanvai csalóagnak.

A kagyeletes utód még sok zold koszorut függeszhet Arany szobrára: sok iskolában elszavalhatja még a tanuló ifjúság:

„Kis kacsódi összevete szépen:
Imádkoztál édes gyermekem!”

de maradóndó emléke művein kívül is azon nagybecsű heti lap lesz, melyet anyni kedvvel és lelkiismerettel szerkesztett.

Ez élő koszorú.

Hlador.

* **Installatió.** Az új nemes-militárii plébános Vidákovics Pál, f. hó 15-én tartja installatióját.

* **A zombori népköri iparos dalára által a f. évi november hó 30-án az ugyanev október 5-én tartott dalselői alkalmával felmerült deficit fedezésére, a Zsibory-fele vendéglőben tartott társas vacsora érkelesét, mint anyagilag a dalára javára jól sikerült. Az alkalmával Pokánovits Andrást úr a deficit fedezésére gyűjtést rendezve, 14 írtot gyűjtött és adott át a dalára pénztárnokának. Továbbá a deficit fedezésére meg külön adakoztak: Bittermann Nándor 1 ft. Mikulasko Vilmos 1 ft., Butter-Valter Antal 40 kr. Singer fényképező 40 kr. Beller Béla 20 kr. N. N. 20 kr. — Fogadják így Pokánovits úr, mint az adakozók, továbbá mindazok a kik a társasvacsora sikerét alárakukkal biztosították, szives pártfogásukkal az ifjú dalárának hálas köszönetét.**

* **Színházi jelentés.** F. hó 3-án kibocsáttott előleges színházi jelentésben kapcsán van szerencsem Zombor szab. kir. város n. é. községét tisztelettel értesíteni, miszerint f. hó 23-án társulatunk megkezdte s előadásai sorozatát f. hó 25-én, szerdán, általános berletésünetben a „Nebántsvirág” című legújabb operettel megkezdte. Ugyan ez alkalmával tudatom a n. é. községhez, miszerint az összes páholyok az egész szünidőre vagyis 60 előadásra kibéreltettek, s így páholyjegyek általános berletésünetben tartandó előadások alkalmával lesznek kaphatók rendes napi helyárak mellett, — minden előadás napján délután 2 óráig kezdve, mivel azideig a páholyberlő t. uraságok rendelkezési joga fog fentartatni. Tümlásszék- és zártszékberletre f. hó 23-ig a városi színházi bizottság elnökségénél azontúl pedig a színházi pénztárnál lehet előjegyeztetni. Zombor, 1889. évi december hó 11-én. Teljes tisztelettel Halmay Imre, színházgató.

* **Szilveszter-estély.** A zombori kaszinó-egyleti dalára hagyományosan Szilveszter-estélyt a szokásos tréfás tombolával egybekötve az idén is megtartja. Az igen érdekes és változatos műsor két gyönyörű fértikardalon kívül Lovich Aranka k. a. és Staudacher József úr vig kettőseivel, Szabácsy Anna k. a. magánénekeivel, Brixner J. mulattató „Állatnagyszíni”-éből és egy humoros monológból van összerakva. Az előadást táncz követi.

* **Kanyaró miatt a zombori közpékereskedelmi iskolában is beszüntették az előadásokat.**

* **Az alsóréti töltésüben hozott törvényszéki ítélet megfelelőbeviseléséről.** Radovanovics Jónévi újvidéki ügyvédet bízta meg az és ezéla Ó-Becse községtől kiküldött bizottság. Előbb Dr. Vucsetics ügyvédet szölitotta fel a bizottság, de Vucsetics miután Nagy Péternek a képviselője, nem vállalhatta el a község képviseletét.

* **Hangverseny és táncz.** Mint értesülünk a zombori felsővárosi öregyesület még e hó folyamán jótékonycélú tánczfűzérket akar rendezni, a mely híhetőleg hangversenyenül lesz egybekötve.

* **Rossz gazdálkodás.*** A Zomborban létesítendő zeneiskola javára rendezendő közvacsora rendező bizottságnak egy tagja írja lapunknak a következőket: A rendező bizottság Piroz Józsa szabadták zenekart akarja 100 forinttal szerződöttni a közvacsorára, holott Herzenberger Sándor helybeli jó zenekara 60 frórt ajánlokzott a táncz-zene szolgáltatására. A bizottság tehát ott, hol egy szép csele érdekében kiválóan a helybeli község jódozat-készességét teszi igénybe, elég ok nélkül 40 fróttal többet ad ki, mint kellene, s ezen kívül alkalmát ad Piroz Jósának, hogy 400 — 500 frótt elvigyen Zomborból, amely pénz pedig itt is maradhatna. Ugy halljuk, hogy a határozatot azaz okolták meg, hogy Herzenberger Sándornak mintegy félve szervezett zenekara nem tanul elég új darabot. Elhiszük, hogy azok, kik Sándorékat gyakrabban hallják, új meg új darabokat kívánják, de a közvacsora közönségének 9/10. részére nézve Sándorékat darabjai is bizonyára újak lennének.

* **Okirat hamisítás miatt a kir. tábl. dr. Dominus Simon szabadták ügyvédet, vád alá helyezte volt a szabadták törvényszék felmentő ítéletének felüggesztésével.** A kir. kuria azonban a szabadták törvényszék ítéletét helybenhagyta és dr. Dominus Simont a vád alól felmentette.

* **Szépirodalmi lap Szegeden.** Mocs Zsigmond a „Szegedi Híradó” jeles szerkesztője ujevől kezdve szépirodalmi helytápot fog szerkeszteni „Magyarítás” cím alatt. Az új szépirodalmi lap nemzetis, s azó igaz értelmében magyar szépirodalmi lap lesz.

* **Az újvidéki részvény-gőzmalomnál történt sikasztásra nézve több budapesti, szó becsi lapok azt a tendenciozus hírt közölközték, hogy Krotzer István igazgató is kompromittálva van ez ügyben.** Minthogy ez állítás a valóságnak nem felel meg, azért illetékes helyről vett értesülés alapján kijelentjük, hogy Krotzer István igazgató ezen ügyben teljesen ártatlan, sőt a gőzmalom igazgató-tanácsa Krotzer igazgatónak bizalmat szavazott, mert Kain pénztáros akkor sikasztott, midőn az igazgató távol volt. Különben az elsikasztott összeg a kanező és Kain rokoni alól megtérítettek s így a részvény-gőzmalomnak ninesen semmi kára.

* **Merénylet egy néptanító ellen.** Petrovits János bács megyei tanító szorb néptanító, mint nekünk Újvidékről írják, a múlt napokban, midőn reggel 5—6 óra között a templomba ment, egy ismeretlen ember egy fűbe fűtötte, hogy a szerencsétlen nyomban elborította a vér. A tanító sebe életveszélyes. A merénylet elmenekült.

* **Szerkesztő-váltás** oka lett Palmái Ilka Szabadkán. A „Szabadták Közlöny” szerkesztőjének, Szendrei Imrónékné, ugyanis vissza kellett lépnie a lap szerkesztésétől a Palmái vendégsercepléséről írt tárczája miatt, melynek hangja nem tetszett a szabadélvú pártkörnek. A pártbizottság már Szeghalmi Béla polgáriskolai tanárt bízta meg a lap vezetésével.

* **Népgyűlés Ó-Becsen.** Kossuth Lajos hazánk nagy fiának polgárgója megóvása céljából Ó-Becsen f. hó 1-én d. u. 3 órakor a nagyvendéglo dísztermében népgyűlést tartott. A népgyűlésen Gőnczy János lett elnököl, Szabó Gyula jegyzőöl megválasztva. Gőnczy János emelkedett hazafias irányban tartott beszéde után elfogadtatt az általa felolvasott határozati javaslat, mely szerint kérelem intéztessek a magyar országgyűléshez, hogy a hatósági törvény azon fejezete, melynek értelmében mindazok, akik 10 éven át hazájuktól távol polgárgójuk megtartása végett nem jelentkezők — azt elvesztik, — Kossuth Lajos személyére ne vonatkozzék és hogy ez Kossuth Lajos iránti kegyelmeit törvénybe iktatással. E kérvénynek az országgyűléshez való beadásával Irányi Dániel országgyűlési képviselő lett felkérve. Hirtelt, hogy

* **Közönséges** adunk helyt a fúti közönségnek, írja iránti tiszteletből, jóllehet originalitásnak tartjuk azt, hogy míg maga a rendező bizottság a „Zombor és Vidék”-t par excellence társadalmi mozgalomban egyszerűen ignorálja, addig ugyanakkor kiváló tagja a bizottság helytelen eljárásért éppen lapunk után keres orvoslást.

e népgyűlésre lejön Hentaller Lajos orsz. képviselő is, mert azt levélben jelezte, de az utolsó napon sürgőnyileg értesítette Gőnczy Jánost, hogy a budapesti események akadályozták lejutását és ez volt az oka annak, hogy egy nagyobb szabású banket rendezése is elmaradt. A népgyűlésen részt vett az ó-becei magyar dalára és hazafias szépen sikerült énekeivel még jobban emelte a nagy számú jelenlévők anélkül is ünnepléses és lelkesült hangulatát. A népgyűlés pártkülönbég nélkül jellegel bír.

* **Gyakornoki állások az államvasutnál.** A magyar államvasút pályafeltartási, gépközpont és vontatási szolgálatába január 1-én több mérnökgyakornokot vesznek fel. Csak olyan alkalmos mérnökök pályázhatnak, a kik magyar állampolgárok. A kérvények a magyar államvasút igazgatóságához Andrássy-ut 75. sz. e hó 15-ig nyújthatók be.

* **Sport.** A szabadták „Achilles-sport” egylet* több vidéki koreszolyó egylettel 1890. január hó 5-én és 6-án, továbbá 12-én tartja meg jévitörölis-, hótapl- és koreszolyóversenyeit Palacs-jégtükrén. A verseny legérdekesebb része mindenesetre a 10. a. mf. 16.900 méter) koreszolyó-verseny lesz. A bajnoki vándorserleg (200 frt értékben) másodízben lesz kítűzve. Nevezési zárap 1890. január hó 1-én esti 8 óra. Kelt Szabadták, az 1889. decz. 5-én tartott vál. ülésből. Dr. Vermes Lajos, versb. elnök.

* **Családi dráma.** Hevér Dávid zental ill. budapesti táviró-tiszt nov. 24. meghalt. Neje, e feletti bujában, harmadnapra követe férjét s most már együtt alsuzsák az órok által. Nyugodjanak békével.

* **Szerkesztőváltozás.** A „Budapesti Tagblatt” főszerkesztője, Grecsák Károly országgy. képviselő egészségi okokból visszalepett a lap szerkesztéséről, melyet Bolgar Ferenc országgyűlési képviselő vett át. A „Budapesti Tagblatt” vasárnapi száma a lap élen közi Apponyi Albert grófok az új szerkesztőhöz intézett levelét és ifj. Abrányi Kornelának a parlamenti helyszölről szölt cizklett. A lap irányba teljesen a régi marad és Bolgar Ferenc neve elég biztosított arra, hogy a lap ép úgy kitűnően lesz szerkesztve ezentúl is, mint volt idáig.

* **Utazási ösztöndíjra való pályázat.** A kereskedelmi m. kir. miniszterium azon célt, hogy fiatal, törekvő és kellőleg képzett kereskedők és iparosok külföldre utazzanak és ott a szükséges tapasztalatokat megszerzhessék, melyeket aztán a hazai ipar és kereskedelem érdekében értékesíthessenek, a maga részéről előmozdítani és anyagilag is támogatni óhajtván, — fölhívta a kamarát, hogy évenként egy ilyen tanulmányt végzett kello kompesztés kimutató ifjút hozzon ajánlatba, kinek 300 frtnyi utazási ösztöndíjat fog utalványozni. Fölhívtnak emnélfogva azon fiatal, törekvő és kellőleg képzett kereskedők és iparosok, kik ezen utazási ösztöndíjat elnyerni óhajtnak, hogy ezírtnál 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a folyamodó neve, lakhelye, családi viszonyai, érkelesi magaviselete, tett tanulmányai, eddigi foglalkozása és nyelvismeretei részletezőndök, valamint választandó szakmája és utiterve kifejtendő, legkésőbb folyó 1889. évi decz. hó végéig az alírott kamaránál nyújtsák be. Aradon, 1889. évi november hó 23-án. Az aradi kereskedelmi és iparkamara.

* **A Zental Önk. Tűzoltó Egylet** kebeléből vett értesítés szerint az idei farsang első táncgyűlmát jövő év január 11-ik napján fogja a nagyvendéglo dísztermében a zental önkéntes tűzoltó egylet rendezni.

* **Statistika a tisztelet házból.** Az „Ellenzék” legközelebbi száma a következő tréfás összeállítást közli a képviselőházról: A 413 magyar képviselő között van 82 magastere, 289 közepertemű, 42 aleasony. A ház legnagyobb embere (egy őles-nél nagyobb) Apponyi Albert gróf, a legkisebb pedig Pulszky Károly. Kövér képviselő van 161, sovány 102. A legkövérből Möriz Pál, a legsoványabb Tisza Kálmán és Hegedűs Sándor. A legidősebb Bolger Antal, s legfiatalabb Széchenyi Aladár gróf. A 413 közül más 320, nőtlen 93. Korszákkalt 114, kiborított szákkalt 196, csupán bajszát 94 viselt, bajszatlan horvált van 9, 8 pap, a kilencedik Wekerle miniszter. Pápaszemét 32 orospitető 63, monokli 5 képviselő viselt. Leghosszabb haja van Herman Ottóknak, legkopasszabb Jókai Mór. A legnagyobb bajszal Orbán Balazs díszekedhetik; legálmosab Krajcsik Ferenc; legtöbb hivatala van Hegedűs Sándornak; a legjobb vívó Szilágyi Dező; a legkitűnőbb lovó Károlyi Pista gróf; a legheirősebb közbeszölo Károlyi Gábor; a legheirősszabban beszélő Thaly Kálmán; a legerősebb ember a házban Beothy Aldisi; a legnémbább Kapistóry Ferenc; a legszebb Fenyvesy Ferike; a legidőbűbű Abrányi Kornél, Dobányó 401, nem dohányzó csupán 12. Foglalkozásra nézve van 235 földirtokos, 113 ügyvéd, 29 író, 8 pap, a többi kereskedő, orvos, iparos és — magánzó. — A legtrikábbban jelenik meg a házban Podmaniezky Frigyes báró (csak szavazni jár) és Csávoezky; ez utóbiakról az „Égyetértés” azt mondja, hogy sajthiba s helyébe Barthánk kellene jöni, a leppontossab honatya Peehy Tamás, ez is csupán azért — mert muszáj neki.

* **Boszniai haka levele.** Az alábbi levelet küldték be szerkesztőnknek kuriozum gyanánt, melyet egy Bosznában katonaközlő sztanisisti fiú írt anyjának. Az egészséges, tiszta paraszt észjárás tükrözödik ki ebből a levelel, melynek egyes részletei oly meglapó egyszerűséggel érzesteljesen vannak írva, hogy érdemesnek tartjuk az egész levelet az ő hibás ortográfiájával, úgy amint megírtaot közölni: Kelt Luevlem 1889. Október 15. Novi Bazár Pevlyen Törökországból, Tisztelelt Bejsötöm Luevlem, Szép Magyar Országba Edes Öreg Anyám Ólébe. Tisztelem Kéteket és Csökölom Minyájukat és jó, hogy ma egyéce mertek kéték írnyá már azt gondotam, hogy megfellejtesztek kéték rulum. Már azt gonotam, hogy Nem Számítanak Kéteket Engem Semibeze. Noha it is veszek, Azé talán nem Bantotam Kéteket meg, Hogy még Luevlet se írnak Kétek, Masikak kapnak, én meg senkiti se kapok és Tisztelem Kétek és Csökölom edes Öreg Mamám és Luevlem bé ojan jó E Luevlemre írón Ké falobotat meg Luevletom magam és két Képebe Haza kútem és írják, Meg e kaptak. Ha nem kapták meg azokat rög tön írják meg, hogy tujam keresztényi, mert azok nekem drágák voltak, egyiket esinyáltassa. Ké rá-maba a masikak vigye Ké volt gazdátomnak és Azokat is tisztelem Most azó kútem ezt haza, hogy Nézek kéték A zarcotom, mer engem Látnak eketek vagy soha. — A képeke Azé nem fizetom it, mer A Pajtusom is kúdot haza képet ott it, fizetett 65 kr. ot-hón, fizetek meg ott 93 kr. — Es kéték azt írják, hogy egy Tisztelet kérek meg, Azt én nem tobetam, hanem kéték Porójék be a Biróhó és a Biro haza ki A zadót. Agyak Kétek át bírónek és tegyen vele amit akar. Az A Tiszte se segíthet Azon Hameg is Kének egyet. Hanem egy ha Öthün letem vóna a nyáron a Szolabirólo beporótom vóna, akó A kapitány Úram segítit vóna azon, hogy valamennyi adósám fizettek, de így nem tobetek semmit se most. Hanem csak egy kis Úrlabot bírnék kapnyú! Legkeveseb 8 napot majd rendet csinálnék otthon, tudom hogy Az adósám, mind kifizetne csak még egyce haza juthatnék, majd hera gyúne az mind, Tisztelem és Csökölom szerezzer kéték edes Öreg anyám, Ezel Bezárom Luevlem és maradok Szeret Ké fíja Díjosi István.

* **A hitveslyökkö milliomos.** Újvidékről jelenti levele-zök: Fernbach Antal, a temerini milliost, ki feleségét agyon-

lőtte, az orvosok véleménye alapján elmebajosan fogja nyilvánítani a törvényszék s elküldi a lipotmezei télyházba. Együttal gondokosak alá is helyezik.

* **A karlócai tolvajbando** összes tagjait, kik az elhunyt patriárka hagyatékát megdözsölték, mint nekünk írják, a mitroviczi törvényszék fogházába kísérték be. Az elfogott Dimitrievy tanár a bírái táblához folyamodott, hogy szabad lábra helyezték biztosíték mellett. Gruits szerkesztő meg mindig vizsgálati fogságban van két társával együtt. Angyeltly Stevánt, a ki különben mitroviczi g. k. lelkész, a vizsgálóbíró szinten elfogatta, mert ő is nagyon kompromittálva van. Elfogatóra a szerb klerikális pártban nagy feltűnést keltett az egész alvidéken.

* **A száj- és körömfájás kezelése.** Richter tanár a közigazgatási egyesületben a száj- és körömfájásról tartott értekezésében a következőket ajánlotta a betegség ellen. A szájban mutatkozó kiütés ellen semmit se tegyünk; ha a nyálhártya nagyon lesovány, akkor öblítsük ki a beteg által szájját gyenge sóoldattal (1:200). A körömfájás ellen az úgynevezett kék követ (kek-gázlic szeretik használni, pedig semmi sem helyetlenebb emel. A genny és a levált körömrészek megsűrűsödnek, és a genny mindinkább behalad. A körömfájás egy szárazosk karbololdattal gyógyítható. Mintán a seb megszáradt, tavolítsuk el a levált körömrészeket kessel. Ha a seb elhalva van a hasítottban, tisztítsuk ki onnan a gennyet pulva zabszalmafonattal, melyet keresztül huzunk rajta. A hal a baj felépp, mindjárt az első esetnél önjuk be az egészséges állapotokat oly módon, hogy egy kimosott veszőnnyel a beteg által nyálával megnedvosított, ezzel az egészséges állapot helyébe és nyelve hozzáv értünk meg. Így módon a járvány legelsőbb két hét alatt egészen megszűntethetjük.

* **Tolvaj menyecskek.** A sziványkódnak netovábbjait amit két bácskai menyecske a napokban Szegedem elkövetett; netovábbja a tolvaj-gazságnak azért, mert ez a kint szereplő két bácskai menyecske abból a nagy zsványesallókból való éppen, amelyik bent szerepel most a tíz éves bűnkönyrk tárgyalásán. A lopás nagy közönséges apróság, de a szereplő személyek teszik érdekessé. Pillékh Kálmán szegedi ügyvéd iródlójában ellopott egy kliens suliáját. A tolvajok pedig nem mások voltak, mint a birahed "szóko cigányok." Bulgovics Toni feleség és Bugyi Vera (az egyik bácskai betyár felesége). Az ügyvéd urnak a gyöngébb nembeh tartozó eme két bácskai kliense; Bulgovics Antalné és Bugyi Verka éppen kedves férjéik ügyes-bajos dolgában jöttek Szegedre. Mikor a két bácskai kliens az ügyvéd ur előszobájában pihentek, ugyanakkor jelent meg egy derék polgár, nagy suliában az ügyvédnél. Az újabb jövevény letérítven hátulról a cifra, ur suliát, bement az ügyvédhez, de mire kijött, hiált helyre a suliában és az egyik asszonynak. Visszaszaladt a megszálltatott kliens a panaszával, megindítja az ügyvéd ur a nyomozást: a suli nincs sehol. Bulgovics Toninél pedig ott ül artatlan képet vagya az előszobában. Pillékh Kálmán végre beszélti a bácskai menyecséket, aki különben a Kolompár cigányok országos nemzetiségű való s így szól hozzá: — Hallod-e, Kata, ott szárad el az a Bulgovics Toni a szegedi börtönben, ha egyszerűen elő nem kerül az a suli. Ez hatott. A cigány asszony maga futtatott el (persze kísért mellett) Bugyi Verka után, aki a lopott suliával már a Valéria-ter felé járt.

* **Vas asszony.** Zentán egyik ur háznál mosott napszámban mult szerdán egy tenyeres-talpas paraszt menyecske. Egy 11 óra tájban déliótt, elkezd az asszony tipegni-topogni, majd leguggol a földre, és pár perc multival — gyermekek szült.

* **Szerelmes a kretrezeben.** „X. faluban takaros menyecske Erzsök asszony s mint a székely mondja, két zeme van. Az asszonnyka emellegva a hányat lát, annyit szerel. A férj, a ki derék, becsületes polgár, jó ideig nem vette észre a szarvakat a fején s általános részvét tárgya volt a faluban. A becsületes férfinak azonban végre feltűnt, hogy holdvilágos esteken esilagos éjszakán beszédess szelő zenéje mellett gyakorta elábrándozik az oldalberdijára kün az eperta alatt. Gyanus volt a dolog s utána nézett. Ki irhatja le meglepetésén mikor, az eperta titokzatos homályban pasztorjelnetnek lón tanuja. A következő pillanatban figyel-messé lettek a galambok s szétröbentek. Bent a szobában volt azután családi jelenet: sirás, ajulás stb. Masnap a ferj arra is rajtört, hogy a szerelmes a pasztorrakat megelőző percekét várakozó helyzetben a tyukketrezeben tölti. Volt annyi esze Ohlónak, hogy ne esapjon lirmát masnap este, mikor a fiatal urat bemaszni látta a kretrez ajtaján. Szép csendesen kilopozott a rejtkehelyéből s oda somfordált a kretrezhez. „Hozz ad az lakatot Boris, — kiáltja; rokák járnak a faluban, hadd zárom el a kretrez ajtaját! S ugy tón, a mint mondá. Nagy lakatot tett a kretrezajtóra s a kulcsot zsoere raká. Odabenn jözven vaesoralt, elvélodott is a menyecskevel, hogy aligha rokát nem fogott a kretrezeben. Az oldalberda irult-pirult, hanem a világot el nem arúta volna, hogy érdekelve van a dolgban. Az ifju ur pedig az alatt nemá viselte fogságát, abbéli reményében, hogy majd csak jón az asszony és kiszabadítja; hanem azt oda benn fogva tartotta a ferj szeme. Eljött az ifjú s meg semmi nesz az udvaron: elfjött a második lakasszó, de szabadító folyást nem érkezik. A háznál alszik mindenki csendesen. Végre megunja a diésőseget az urfi s menekülni akar; de a kretrez lezelei erős tolygfából vannak s nem engednek. Dörömböl, de nincs semmi nesz, nincs semmi zaj. Lassankint rávrrát a szerelmesre. Akkor a ferj aküldi Borist a tiszteletes urhoz, a kit „installat egy szóra. Mikor a pap megjelent, odavezette a kretrezhez s levele a lakatot, mondván: „bujjék ki keed, róka koma! Az eltoronyított szerelmes előmászott, barna ruháján esik és kappanok tarka latogató-jegeivel. „No tiszteletes ur, fejezi be a gazda, és a gonosz róka hónapok óta járja a házam tájékat, most már megcsiptem. Legyen olyan jó tiszteletes uram, adja ki a pésestet, mert az asszony odabenn már össze van pakolva. Folytatása most folyik a papszéken.

*) **Egy szakértő masseur** ajánlkozik a zombori község nek gyüromászter (massage) és hydropathikus gyógymód alkalmazására. Bővebb értesítést nyújt Diénes vendéglős és dr. Pataj Armin gyakorló orvos.

*) **Figyelmeztetjük** tisztelt olvasóinkat mai számunkban megjelent, Engel Adolf helybeli jónirvű cég hirdetésére.

Országgyűlési napló.

— **decz. 6.** — A belügyminiszteri tárczánál megindult közigazgatási reformvita ma véget ért. Az állami adminisztrációnak ma Gajary előadón kívül csak Kőrössi Sándor volt a szószólója. Ellene szoltak: Csátar Zsigmond, Herman Ottó s Török Zoltán. Herman Ottónak eszmékben gazdag beszéde nagy tetszésben részült. Török Zoltán az egyedüli, a ki a kormánypárt kobeiben levő munitcipalísták közül a budgetvitában az állami adminisztráció ellen szót emelt. A belügyi tárcza részleteinek tárgyalásánál Thaly Kálmán az országos levéltár, Bujangyics Sándor a nemzeti színház nyugdíjintézete, Pázmány Dénes a vidéki színházat, Szath-

máry György s Vadnai Károly a közegészségügy érdekében szoltak fel.

— **decz. 7-én.** — A belügyminiszterium tárczájának költségvetéséről ma elkészült a haz. A lelenek egyében Lukács Gyula, a ki már hosszabb ideje bolygatja a házban ezt a kérdést, ma is felszólt. Előnkbe vita támadt a esendőséget tételénél. Pázmány Dénes az intézmény fejlesztése érdekében szólt fel. Ugron Gábor pedig arra kérte az uj minisztert, hogy jövöre akadályozza meg azt, hogy a esendőséget politikai korteszéleokra, az elenzéki választók megfélemlítésére használják fel. Tiszta István tagadta azt, hogy valaha ilyesmi történt volna. Erre egymásután állottak fel Thaly Kálmán, Lukács Gyula, Uray Imre, Kaas Ivor, Polonyi Géza, Dobay Antal és konkrét esetek egész sorát, a esendőség felhasználásának egész halmazát hozták fel. Az ujonez-utalékokról szoló törvényjavaslatot Mánich Aurel előadó ajánlotta s a függetlenségi és 48-ás párt részéről Thaly Kálmán ellenzék, Tóth Ernő s Ugron Gábor a póttartalékok behívásának kérdését veték fel, a mire a honvédelmi miniszter-magyarizta a hadügyminiszter eljárását. Végül a fővárosi államrendőrség hatáskörének Ujpestre s Rákospotóira való törvényjavaslatot fogadta el a ház általánosságban. E tárgyalás Kaas Ivor s Polonyi Géza Ujpestrenek teljesen a fővároshoz való esutalást hangoztatták. Pázmány pedig a fővárosi rendőrségről lévén szó a magyar jogállam egyik gyulázatára a fővárosi rendőri bírásokra hívta fel az uj belügyminiszternek s az igazságügyminiszternek a figyelmét. Az ülés végén Madarász József egy regalekártalanítási ügyben interpellált.

— **decz. 9-én.** A védjegyek oltalmá ol szoló törvényjavaslat keltett ma a házban beható alapos vitát, a melyben Polonyi Géza, Neumann Armin, Jellinek Arthur, Baross s Szilágyi miniszterek vettek részt. A törvényjavaslat általánosságban elfogadtattott mellzésével Polonyi amaz indítványának, hogy a javaslat elébe meg az igazságügyi bizottsághoz utatassassék. A részletes tárgyalásnál a javaslat a 29-ik szakaszig Neumann Armin s Molnár Antal több módosításával fogadtattott el. Holnap folytatják a törvényjavaslat részletes tárgyalását. Tekintettel a küszöbön álló tisztújításokra Horvánszky felszólalására a ház a költségvetésnek meg a karácsony előtti tárgyalásra kitűzött részét uj év utánra halasztotta.

POLITIKAI HIREK.

* **A horvát bánról.** Khuen Hédervay gr. horvát bánról újabban különböző hírek terjesztettek, mintha állásától megvál-nék és Zágrábból tavoznék. Hiteles információk alapján jelenthet-jük, hogy ezek a kombinációk nélkülöznek minden alapot.

* **A országgyűlési képviselők jelvényei.** A mentelmi bizottság határozati javaslata szerint a bizottság a jelvényeket csak abból a czéllből hozta javaslatba, hogy a képviselőknek szükség esetén oly eszköz álljon rendelkezésükre, mely elbéli minőségüket igazolja, a képviselőházzal való akadálytalan közlekedést részükre meg az esetre is biztosítsa ha a közrend fonttatásra a képviselő-házhoz vezető utazák elzárását tenné szükségessé. A jelvény te-hat csak rendkívüli esetekben fogna mintegy igazolványul használtatni.

* **A közegészségi adminisztráció** egyszerűsítése felett való tanácskozás az igazságügyminiszteriumban már befejeződ-tek, azonban — mint a Jogtudományi Közlöny írja — a kitűzött kérdések megoldása iránt való végleges megállapodások még hátra vannak. Meglehet, hogy a miniszter e részben a törvényhozást is igénybe fogja venni. A tanácskozások eredményét azonban már eddig is konstatalható az a tény, hogy a pénzügyminiszter készségesen elfogadta azt a javaslatot, hogy a bünyügyi, rabtartási és eljárási költségterümenyek behatása, közadók módjára, pénzügyminiszterium által eszközöltessék.

Irodalom.

— **„Tréfás számtani feladványok gyűjteménye” és „Tréfás rajz- és mértani feladványok gyűjteménye”** című díszes kiállítású füzetek, mint hasznosnak mulattató karácsonyi ajándékok melegen ajánlatnak a szülők és tanítók figyelmébe. Egy-egy füzet ára 50 kr. A „Tréfás számtani feladványok” olesó kiadásban is kaphatók s 25 kr-ért Drodteff Rudolf kiadónál rendelhetők meg, Pozsonyban.

— **„A hét”** első mutatóvámszáma megjelent. Csaknem kivétel nélkül nagy előkelő nevek szerepelnek az első számban. Csáky Albin grófné, a miniszter neje szellemesen eszev a „salon” történetéről, Jókai Mór egyik legkedvesebb humoreszkjét mondja el a maga utóérhe-tetlen zamatos nyelvén. Dóczy Lajos, a „Csók” híres szerzője, maró gúnyval és finom persiflageval beszélt el, hogy hogy volt ő egy napig akadémikus. Pulszky Ferenc az műtárlatról ír. Jászai Mari egy bájos epizodt mesél művészi pályájáról. Bartók Lajos egy kis dallal gyarapítja a Hét tartalmát és végül a szerkesztő Kiss József, a balladák egyetlen művelője, legszebb alkotásainak egyikét mutatja be itt először, az ismeretlenül is híressé vált: Roboz Agnést. Van azonban ezeken kívül még a lapnak számos érdekes közleménye. Reméljük, hogy a nagy közönség e lap iránt is oly élénk rokonszenvet fog tanúsítani, mint a költő eddig megjelent ön-álló műveivel szemben tanusított. „A Hét” előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek Hornyánszky Viktor akadémiai könyvkereskedőhöz intézendők.

CSARNOK.

A könnyelműség áldozata.

(Folytatás.)

„Ne zúgolodjék, ne vonja magára a Gondviselés haragját. Fogadja e látszólagos esapást mint Istennek kedved iránt érző

styai szeretetének zálogát; mert ha nem zárná szeretetébe, akkor nem segítén Tibort törekvésében.”

„Különösen mérem ezem a távolság miatti fájdalmat, hogy a tavasz beköszöntött.

Minden felelevenik, — hajlik a fűszál, — ölelkezik a bokr; halkan mozdul a síró szél, — csak én nem tudom levetni a télies szinezetet. Oly lélekemelő az egész táj, hogy egy nyugodt, elégedett lényt elringatna angyal léleiben, és engem is némi részben tud vigasztalni bánatomban; de csak egy futó pillanatra és ismét megfásulok. Pedig ha természet sem képes elragadó bájjal iránt lelkesítő lelkeimk vérezését enyhíteni, egy nines ir, nines balzsam a földön szám-mra más mint a sírhalom.”

A lelkész vizsgáztaló szavai hiába valók voltak e sentimentális lényvel szemben és nemcsakora elváltak.

Hová tűntettek el boldog ábrándjai ifjú lelkének, — hová száltakot ti gyönyörű idők, midőn a bűt csak nevérl isméré!

VI.

Tibortól a levelek megszűntek jönni, mi teljesen megértőte Azt nem is gyantotta, hogy azok — anyjához jutva — elégettettek; mertha a gyanyának csak árnyéka is szennyezti be szive tisztaságát, ugy nem kellene önasta sírjában feküdni.

Anyjának éppen azon levél akadt először kezébe, melyben azt írta, hogy álláshoz jutott s ha hivatalos körülmének vége szakad, — hazajón s elveszi Edithet. A szülők belegyezőzésének megtagadásra eseten pedig megköszöttei, hogy soha nem lesznek megtalálhatók. E tudósítás volt Edith gyilkosa.

A grófné elertnek vélte az almalat, hogy eszközeivel nyíltan fellépjen, Edithet feledésre s Tibor irántu elidőgélésre kényszeríteti. Es nemcsak s szándékát érte el, hanem azt, hogy Edith a sok testi mámor következtében önkéntelen önmagától feledett és az egykor a szerelem után epedő leány az érzéki szépségek, a külső fények és ragyogások rajájává lón.

Mily hamar tud a sértett szerelem gyulólétté változni.

Minő változások szál az emberi szívbén a sors, melyet a kiszámított érdekek és ritkán az érzelme kormányoznak.

Mi okozta Edith lelkének hirtelen változását? A csalódás, mely bosziért szomjazik! De ne itéld el a szerencsétlen, kit a szülői nagyravagyás döntött romba.

VII.

„Ma jött meg Párisból Oszkár herceg és nálunk lesz egész nap, azért kérlek Edithem e kitüntetést ne mellőzd szokott elzárkozottsággal, hanem jelenj meg fogadásánál,” szóltott egy napon a grófné.

„Ha ugy kívánod anyám, — megteszem, bár nagy terhem-re lesz.”

„Kit vár a meglósog asszony, hogy olyan sürgés és takarítás van? kérdé egy jámbor pór a cseledező.

„Valami herceget?” — felelé vállonvonta, mintegy ók is meglátasodva a magas kitüntetéstől.

„Herceget?” — és álmútaban a száját is nyitva felejtette.

A faluban mindjárt elterjedt a hír — mi emelte a grófké tekintélyét? — és siettek düfvölésére a fenséges vendégnek. Nagysokára megérkezett Oszkár is és a nép szónokának zavart beszéd-jére nagyuri leereszkedéssel, rövid szívélyes szavakban felelv, a gróf karján megjelent a salomban, hol Edith hideg félbolintással köszönve, fogadta.

A vizontlátás feletti örömmek lezajlása után megnyílt az étkező terem néhez tolyfaajtaja és mindegyik elfoglalta kijelölt helyét. Nyomozott hangulat uraikodott eleinte, de a sok bor élénk társalgásra bírta a herceget.

„Meg fogja-e Hercegséged szokni a mi kis városias életünket?” — kérde a gróf.

„Hogy megkedvelem vagy nem, az a jövő homályos leplé-be van burkolva, mert nem tudom, hogy lesznek-e kik oly kel-emessé varázsolják életemet: mint párisi barátám.”

„Ön nagyon jól találhatta magát Párisban lelkesült beszédje után itélie. Hiszem, hogy itt is fog szórakozni, mert vidékünk bővelkedik mulatni vagyókkal” — szóltott Edith.

„Ha kedved bájos grófnó ifju nyilatkozik, akkor remélem legkedvesebb napjaim közé számítani az itt töltött időt.

„De azután jutasson pár pillanatot régi barátáimk emléké-re is és ne feleddjé őket. Különben én azt gondolom, hogy a leg-ábrándosabb jelen mellett is szivesen időznék a mult felidőzett kedves képeimk.”

„Nekem sok kedves kép maradt és így az azok melletti időzés számomra órat rabol el majd a jelenből. Különösen nem feledhetek egy családot, kinél a meleg barati szeretetben talán érdemtelennül is részesültem. A férfit többnyire a hivatalos kötelesség szóltította el ifju szép nejtől és engem kért fel, hogy némi-leg betöltesem a ferj szerepét.”

„S ki e boldog halandó, ki megnyerette szellemes társalgó-ját és helyettes férjeül?” — kérde Edith csipős ironiával meg-botránkozva az utóbbi kifejezésen.

„Grófnó nem ismeri, tehát pusztán nevének felemítésére nem birhat érdekelttséggel.”

„Lehet hogy ismerem.”

„Egy nem rég beköltözött idegen, fiatal orvos, Völgyesi Tibor” — és ezal jelentőségletes pillantást vetett az öreg grófné-ra, kinek gonosz ajkain diadalmas mosoly vonult el.

Edith halalos sápadásg öntötte el. — Szeme megmeredt — ajka vonaglott és teste reszketett, hogy képtelen volt székebe fogódzni, nehogy essen.

Hogy minő érzelme hullámoztak keblében, azt leírni nem lehet. Némán ült az asztalnál és az este elővázott, hercegnék nem is köszönt, hanem csak meroven reá nézett. Bement szobá-jába és Tibor ajándékait, arezkéjét és mindent — mit tőle kapott, — megismerített.

A grófné lekiserita a herceget s fülébe sugta:

„Szerepét jól játszotta és a kis bárány maid kiábrándul. A 2000 frtot. holnap megkapja, hanem a titkot jól őrizz meg.”

Nem részletezem Edith fájdalmát, hanem bánatával hagyom egyedül.

Ki volt Oszkár herezeg.
Egy tönkrement ember, ki örülten költökezve elpazarolta nagy vagyonát és hogy nyomorultan el ne vesszen, — alváló szerepek elvállalására ajánkozott.

(Folyt. köv.)

Történelmi naptár.

- Decz. 6.
1834. Lützwow meghalt.
Decz. 7.
1835. Az első német vasút megnyitása. (Nürnberg—Fürth.)
Decz. 8.
1864. Pápai Encyclica.
1869. A vaticani consilium megnyitása.
1870. Beaugency-i útk.
Decz. 9.
1867. Dreyse, a gytűspuska felt., megh.
Decz. 10.
1848. Napoleon Lajos a fr. köztars. elnöké választott.
1877. Roham Plevnára. Osman basa kapitulált.
Decz. 11.
1651. Astorga Emamel zeneszerző szül. Palermo.
1718. III. Károly svéd kir. megh.
1806. Poseni béke. — Szászország királyság lett.
Decz. 12.
1192. Ibn. Rosd, arab bölcsész, megh. Marokko.
1870. Pfalzburg vára kapitulált.

„Képes Családi Lapok“

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok“ jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja. — Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leányka-nak is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák és mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. — A „Hölgyek Lapja“ című mellékletünk, a nők hü tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdaság, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok“ képei, a legelső művészet esetjének köszönik létüket. — A „Képes Családi Lapok“ a lehető legjobbat igyekeznek nyújtani, s hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyítja, immár 11 évi fennállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy külön, könyvről köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként, 3—4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Elofizetési árak a „Képes Családi Lapok“, „Hölgyek Lapja“ című dívatlap s „Regény“ melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Elofizetések (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala, Budapest, V. Nagykorona-utca 20. sz. — A „Képes Családi Lapok“ heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik eziránt — legezelszerűben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk. A „Képes Családi Lapok“ szerk. és kiadóhivatala Budapest, V. Nagykorona-utca 20. sz. 5—10

Hirdetések

jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

„EQUITABLE“

Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság

NEW-YORK-BEN.

Alapították: 1859-ben.

Biztosított tőke	1888 végén a. é. 1.373.040.315 Ft — kr.
Új biztosított	1888 184.803.807
Összes bevétel	1888 97.097.442
Vagyoni	1888 237.097.305
A biztosítottaknak kifizetett	1888 29.711.142

Az összes nyereség a biztosítottak javára fordították és a közönséges kötvényeknél már a második díjrészt lefizetése alkalmával fizették vissza, míg a fél- és a szabad Fontina-terv szerint kötött biztosításoknál összegyűjtve a periódus végén szolgáltatják ki készpénzben.

Az „EQUITABLE“ minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő mulatn megtámadhatlanul válik, a meny-nyiben az esetre, ha a biztosítási díjzetések a kötvény értelmében megtörténtek, a biztosítottak követelményei egyáltalán nem utasíthatók vissza és a társaság azok kielégítésére feltétlenül kötelezve van. Ezen utjítás által az „EQUITABLE“ biztosított ügyfeleinek teljes megnyugtatóst nyújt arra nézve, hogy halál-eveben, az elhalálozás behi-zenyitása után, a biztosítási összeg az illetékesek kezébe, minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Bővebb tudossággal, úgyszintén prospectusokkal és ajánlati iratokkal készségesen szolgálnak a fő- és kerületi ügynökösek, nemkülönben az

„EQUITABLE“ Magyarországi aligazgatója

Magyar lezámtoló- és pénzávitó-bank Budapest, V., Dorottya-utca 6. szám. 4-12

Karácsonyi és újévi ajándékok.

HIRDETMEŒY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy fiam

ENGEL MÓR-nak

a STEIN és ENGEL helybeli cézég volt beltagjának, az említett cézégből történt kilépése folytán, helyben már évek óta fennálló üzletemet kibővítettem, és azt a kor igényeinek megfelelőleg,

diszmu- és rövidárúkkal felszereltem.

Midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására juttatom, annak biztosítása mellett, hogy a n. é. vevő közönség ujonnan berendezett üzletemben a legjutányosabb és legszolidabb kiszolgáltatásban fog részesülni, vagyok szíves pártfogásért esedezve teljes tisztelettel

Engel Adolf,

az „Elefánt“ szállodával szemben.

Bőr- és selyemkeztűk, gyermekjátékok, Eiffel-cikkék, női- és úri divat-árúk.

Karácsonyi és újévi ajándékok.

Karácsony és újévre alkalmas ajándékok.

T. cz.

A közeledő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával ajánlom dúsan felszerelt raktáromat mindenféle ajándék cikkekben u. m: Magyar és német

diszmuvek, imakönyvek, ifjusági iratok, képeskönyvek, diszes levélpapírok,

Fröbel-féle foglalkoztató eszközök, társasjátékok felnőttek és gyermekek számára,

Richter-féle kőépitőjátékok,

karácsonyfa-diszkek,

albumok, emlékkönyvek, pénz- és szivartárczák, iskolatáskák, íromappák stb.

Olcsó újévi üdvözetek a legdiszesebb kivitelben.

* Selyem virágokkal díszített arézképekerek különféle nagyságban bámulatos olcsó áron. *

Kézimunkák montirozása leggyorsabban eszközöltetnek.

Amidőn még a n. é. közönséget olcsó és jó kiszolgáltatásról biztosítom, magamat kegyes pártfogásába ajánlv, maradtam teljes tisztelettel

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és gyorsan eszközöltetnek s kívánatra árjegyzékek bérmentve küldetnek.

Schön Adolf
konyvkereskedő, ZOMBORBAN.

Karácsony és újévre alkalmas ajándékok.

Albumok, bőrárúk, társasjátékok, képeskönyvek bámulatos olcsó áron.

Albumok, bőrárúk, társasjátékok, képeskönyvek bámulatos olcsó áron.

Szabadkán

a vasúthoz szállítva
porosz szaloncsén tömör és kocka formában
1 frt 80 krajval.
hütermérsékleten.
Szigetváriani tömör-szén nürm. 1 frt 40 krajval.
Budapesti gaz. koalcsz nürm. 2 frt 40 krajval.
Kapható: MÜLLER EDE vasúti szállítónál.

Brandt Rich. gyógyszerész

svájci labdaccai

10 év óta tanárok, gyakorló orvosok s a közönség által mint olcsó, kellemes, biztos, ártalmatlan házi- és gyógyszer alkalmazva s ajánlv. Kipróbálták:

- Dr. prof. v. Virchow R., Berlin (H).
Dr. v. Gietl, München (H).
Reclam, Lipsa (H).
V. Nussbaum, München.
Hertz, Amsterdam.
V. Korczynski, Krako.
Brandt, Kolozsvár.
Dr. v. Seanzoni, Wirsburg.
Witt C., Köpenhaga.
Zaknauer, Sz. Pétervár.
Sonderstät, Káson.
Lambli, Varsó.
Fenster, Birmingham.

az altest szerveinek bajaiban, máj- és aranyeres betegségekben, rendetlen székletésnél, makacs székrekedésben s az előbbi esztől jobban, mint. Fejfájás, szédülés, mellszorulás, nehéz lézés, étványhiány stb. Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdaccai stílusú labdaccai a nők leggyorsabban használják s az egyik, maró hatású savkúria, keserűvízű, csopokkú, szűrtáknál stb. följére használják.

Kellő gyakorlati végett a vevő közönséget még különben arra figyelmeztetjük, hogy a forrázomban, esztől fogva hasonló csomagolású és egyéb labdaccai s vannak. A svájci labdaccai körül körültekintően választva, mindig meg kell nézni, hogy a doboz címlapja a fenti labdaccai stílusú legyen s a szűrtáknál köleszőz, a menyiben a foglást erősíti s teljesen egészségesre változtatja.

Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a foglást elleni legújabb óvszert képezik.

A ház megalapítását 1807-ben. 106 & 108, rue Croix-de-lesguy BORDEAUX

Kapható minden nagyobb illatszertész, gyógyszerés és gyógyszerkereskedésben.

Rövid használat után már nélkülözhetetlen fogtisztító-szer.

KALODONT

Sarg F. A. Fia és Társa
es. kir. udvari szállított

Bécsben.

1 darab ára 35 kr.

Kapható Zomborban: 17—52

Weidinger S. és Zs. kereskedésében és Gallé Emil gyógyszerészetében.

A SOULAC-I APÁTSÁG (Francia-Ország)
Dom MAGUELONNE, prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
FOGVIZE, FOGPORA és FOGPASTÁJA
2 ARANT EREM : Brussel 1830, London 1884
A legmagasabb kitüntetések
Feltalálhatták 1373 ik éven BOURSAUD PÉTER ez prior atyál.

A Főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használatá, naponként néhány csepp vizbe keverve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságot melyeknek felszartogott szűrtáknál köleszőz, a menyiben a foglást erősíti s teljesen egészségesre változtatja.

Szolgálatot teszünk tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi és practicus készítményekre figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a foglást elleni legújabb óvszert képezik.

A ház megalapítását 1807-ben. 106 & 108, rue Croix-de-lesguy BORDEAUX

Kapható minden nagyobb illatszertész, gyógyszerés és gyógyszerkereskedésben.